

Jaaroverzicht DCC-VenW 2005

Departementaal Coördinatiecentrum
Crisisbeheersing

December 2006

Jaaroverzicht DCC-VenW 2005

Departementaal Coördinatiecentrum
Crisisbeheersing

December 2006

.....

Colofon

Uitgegeven door: Departementaal Coördinatiecentrum
Crisisbeheersing Verkeer en Waterstaat

Informatie: B.J.H. Smit
Telefoon: 070 – 351 8555
Fax: 070 – 351 8060

Uitgevoerd door: DCC-VenW

Opmaak: S.E. Best / D.A. Lambeek

Datum: December 2006

Status: Definitief

Versienummer: 1.0

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	6
2.	Beleid	7
2.1	Beleidsplan DCC-VenW 2005-2008.....	7
2.2	Communicatieplan DCC-VenW	8
2.3	Bescherming Vitale Infrastructuur (BVI)	8
2.4	Adviescommissie Coördinatie ICT Rampenbestrijding	8
2.5	Diepte-inventarisatie calamiteitenorganisatie RWS	8
2.6	INK model, Jaarplan DCC-VenW	9
3.	Operationeel	10
3.1	Meldingen aan het DCC-VenW	10
3.2	Attenderingsberichten	10
3.3	Barre koude, maart.....	11
3.4	Wateroverlast in de hoofdstad Georgetown van Guyana, maart	11
3.5	Voetbalvandalisme, april.....	12
3.6	Overstroming Roemenië, mei	12
3.7	Ontruiming Utrecht Centraal, augustus	12
3.8	Containerschip Westerschelde vastgelopen, september	13
3.9	Overstroming in New Orleans na orkaan Katrina, september .	14
3.10	Kameroen, Lake Nyos, september.....	15
3.11	Vondst bom WOII bij Schiphol, oktober.....	15
3.12	Ernstige sneeuwval, november.....	16
3.13	Acties brandweer, december.....	17
3.14	Luchtruimsluitingen	17
4.	Opleiden en Oefenen	19
4.1	Oefenbeleid	19
4.2	Oefenbeleidsplan	19
4.3	'Bonfire'	20
4.4	Nationale Stafoefening Nucleair.....	21
4.5	'New Watchman'	21
4.6	'Common Ground'	22
4.7	Opleiden	22
5.	Crisisbeheersing VenW	23
5.1	Overleg Crisismanagement-Verkeer en Waterstaat	23
5.2	Overleg Crisismanagement-Rijkswaterstaat.....	23
5.3	Werkgroep Beheerplan voor de Rijkswateren 2005-2008	24
6.	Crisisbeheersing Interdepartementaal	25
6.1	CBRN-terrorisme	25
6.2	Werkgroep Land-Zeeregeling	25
6.3	Interdepartementaal Overleg Crisisbeheersing (IOCB).....	25
6.4	Beleids Ondersteunend Team milieu-incidenten (BOT-mi).....	26
6.5	Alerteringsstelsel Terrorismedebestrijding (ATb)	26

7.	Internationale contacten Crisisbeheersing	28
7.1	Buitenlandse bezoeken	28
7.2	Bezoek aan CIP-conferentie in Zürich van 22 - 24 september..	28
7.3	Werkbezoek aan Washington van 2 - 10 november 2005	29
7.4	Bezoeken buitenlanders aan het DCC-VenW	30
8.	Advies	31
9.	Financiën	32
10.	Personeel	33
10.1	Personeelsuitbreiding.....	33
10.2	Ontwikkelen competenties	33
10.3	Functiebeschrijvingen	34
10.4	Veiligheidsonderzoeken	34
11.	Faciliteiten Crisisbeheersing	35
11.1	Internet	35
11.2	Legitimatiepassen DCC-VenW.....	35
11.3	Nationaal Noodnet (NN).....	35
11.4	Archief DCC-VenW	36
11.5	Infraweb	36
12.	Afkortingen	38

---

1. Inleiding

Voor u ligt het jaaroverzicht 2005 van het Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing van het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

2005 was een veelbewogen jaar op diverse fronten. Naast calamiteiten en crises in Nederland zoals het vastlopen van het containerschip 'Fowairet' in de Westerschelde, de barre weersomstandigheden in maart en de ernstige sneeuwval in november gebeurde er ook nogal wat in het buitenland. De orkaan Katrina in de Verenigde Staten confronteerde ons met de kwetsbaarheid van bewoonde gebieden aan de kust en de vernietigende kracht van de natuur, aspecten waar wij Nederlanders maar al te goed een voorstelling bij hebben. Het DCC-VenW was met haar noodpompen ter plaatse.

Op oefen- en opleidingsgebied betekende 2005 de start van een intensief oefenprogramma voor alle geledingen van het ministerie, van minister tot crisis- en calamiteitencoördinator in het land. Het programma voorziet in zo'n veertig crisisbeheersingsopleidingen en oefeningen en loopt door tot eind 2008. Interdepartementaal hebben we onder meer geparticipeerd in de multidisciplinaire oefening 'Bonfire'. De grootste oefening die tot nu in Nederland is gehouden en waarbij het ministerie van Verkeer en Waterstaat op verschillende niveaus aan deelnam!

Ik wens u veel leesplezier toe!

drs. G.D. (Gerard) Laanen

Hoofd Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing van Verkeer en Waterstaat

---

2. Beleid

2.1 Beleidsplan DCC-VenW 2005-2008

Crisisbeheersing staat door diverse gebeurtenissen in binnen- en buitenland en de reactie hierop van burgers en de politiek, in een toenemende belangstelling. De roep uit onze samenleving om een hoger niveau van veiligheid wordt sterker. De overheid wordt hiervoor in toenemende mate verantwoordelijk gehouden.

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft de verantwoordelijkheid als het gaat om het ontwikkelen, het functioneren en het beheren van het belangrijkste deel van de vitale infrastructuur in ons land. Crisisbeheersingsbeleid, als onderdeel van het veiligheidsbeleid, is dan ook een onontbeerlijke discipline die op professionele wijze ingevuld dient te worden en zich vertaalt naar een goed voorbereide en professionele crisisorganisatie op alle niveaus binnen het departement.

In februari 2005 is het Beleidsplan Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing Verkeer en Waterstaat (DCC-VenW) 2005-2008 goedgekeurd door de Bestuursraad. In dit beleidsplan wordt aangegeven in welke richting het DCC-VenW zich de komende vier jaar wil ontwikkelen en welke doelen en speerpunten het zich stelt bij het invullen van de taken en verantwoordelijkheden.

De missie van het DCC-VenW luidt:

Effectief crisisbeheersingsbeleid en professionele aanpak van crises.

De hiervan afgeleide doelstelling is:

Het DCC-VenW vervult dé regisseursrol met betrekking tot het crisisbeheersingsbeleid binnen en voor het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De segmenten 'preparatie' en 'respons' zijn de primaire aandachtsgebieden van het DCC-VenW.

Speerpunten

Speerpunten voor de beleidsperiode 2005-2008 zijn:

- Het opstellen en vaststellen van een integraal Beleidsplan Opleiden & Oefenen Crisisbeheersing VenW;
- Het opstellen en vaststellen van een beleidsplan crisisbeheersing VenW;
- Het borgen van de positie (taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden) van crisisbeheersing in de beleidsdirectoraten en in de nieuwe sturingsopzet bij RWS en bij IVW;
- Opzetten en implementeren van kwaliteitsborging crisisbeheersing, o.a. door middel van auditing en SLA's;
- Opstellen van een leidraad calamiteitenplannen;
- Het opzetten en implementeren van kennismanagement voor crisisbeheersing.

2.2 Communicatieplan DCC-VenW

Eind 2005 is opdracht gegeven aan het communicatiebureau Vorm Vijf om samen met het DCC-VenW te komen tot een compact en kernachtig communicatieplan DCC-VenW. Doel van het plan is om binnen duidelijk gestelde kaders (o.a. Corporate Communicatie VenW) communicatiedoelstellingen te formuleren op basis waarvan het DCC-VenW zowel intern als extern met haar omgeving wil communiceren. Het plan dient ook aan te geven op welke wijze en met welke middelen deze doelstellingen bereikt kunnen worden.

2.3 Bescherming Vitale Infrastructuur (BVI)

Voor het project Bescherming Vitale Infrastructuur (BVI) van het ministerie van Binnenlandse Zaken treedt de programmadirectie Corporate Veiligheid en Security (CVS) i.s.m. het DCC-VenW als coördinator op voor VenW. In het kernteam Security onder voorzitterschap van de directeur CVS komen alle DG'en van VenW tweewekelijks bijeen om o.a. de voortgang van het project BVI te bespreken. Het DCC-VenW is vertegenwoordigd in het kernteam door het hoofd DCC-VenW en de projectcoördinator pro-actie en preventie van het DCC. Medio 2005 is vanuit BZK aan de ministerraad en de Tweede Kamer gerapporteerd over de voortgang van het project BVI. In deze rapportage is de VenW rapportage, zoals vastgesteld in de BSR, meegenomen. Rijkswaterstaat heeft in het DT RWS, op basis van een voorstel van het DCC-VenW, besluiten genomen over haar vitale objecten en de te nemen maatregelen.

2.4 Adviescommissie Coördinatie ICT Rampenbestrijding

In maart 2005 heeft de Adviescommissie Coördinatie ICT Rampenbestrijding (ACIR) onder voorzitterschap van drs. L.M.L.H.A. Hermans haar rapport uitgebracht aan de minister van BZK. Het rapport analyseert de knelpunten en doet een groot aantal aanbevelingen over de informatievoorziening bij grootschalig gezamenlijk optreden tijdens rampen. Het gaat dan met name over de informatievoorziening tijdens het operationele optreden van politie, brandweer en GHOR. Het DCC-VenW heeft namens VenW deelgenomen aan het interdepartementale overleg ter voorbereiding van het kabinetsstandpunt. Medio 2005 heeft het kabinet haar standpunt bepaald en besluiten genomen. Het DCC-VenW is namens VenW ook weer betrokken bij de vervolgtacties.

2.5 Diepte-inventarisatie calamiteitenorganisatie RWS

De definitieve resultaten van de inventarisatie die het adviesbureau Ensaco, in opdracht van het DCC-VenW, in het najaar van 2004 heeft uitgevoerd, zijn begin 2005 gepresenteerd. Inzicht in de jaarlijkse kosten rond de daadwerkelijke calamiteitenbestrijding binnen Rijkswaterstaat zijn niet verkregen. De diensten verrekenen de kosten veelal in de post Beheer en Onderhoud en die zijn daarmee moeilijk traceerbaar. De eindresultaten schetsen een divers beeld en tonen aan dat een aantal diensten nog niet voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in de

---

aangepaste Waterstaatswet 1900. De invoering van de 'Beleidskaders calamiteitenplannen RWS' moet mede hieraan bijdragen.

2.6 INK model, Jaarplan DCC-VenW

Het DCC-VenW werkt en implementeert sinds 2005 volgens het INK-model managementmodel. Het jaarplan en de voortgangsrapportage daarover zijn geheel op het INK-model gebaseerd. Voor de totstandkoming en rapportage over het jaarplan is een interne werkwijze vastgesteld.

Om de projecten die bij het DCC-VenW worden uitgevoerd beter onder controle te krijgen is bovendien besloten om conform de Prince-2 projectmanagement methodiek te werken.

---

3. Operationeel

3.1 Meldingen aan het DCC-VenW

In 2005 is het DCC-VenW 295 keer betrokken geweest bij een incidentmelding van lichte en/of zware aard. Alle meldingen zijn opgenomen in de weekoverzichten waarvan er in 2005, 95 verschenen. De meldingen waren als volgt onder te verdelen:

<u>Beleidsveld:</u>	<u>Aantal meldingen:</u>
• Zeescheepvaart	45
• Binnenvaart	10
• Spoor	82
• Waterkwantiteit	22
• Waterkwaliteit	23
• Wegvervoer	31
• Weer	10
• Luchtvaart	58
• Goederenvervoer	0
• Buisleidingen	0
• Openbare orde en veiligheid	1
• NAVO	0
• Terrorisme	6
• Internationale hulpverlening	7
Totaal	295

3.2 Attenderingsberichten

Naast de 52 weekberichten met daarin de meldingen, vergaderingen en oefeningen van het DCC-VenW worden voor specifieke situaties zogenaamde Attenderingsberichten gemaakt.

Deze zijn primair bestemd voor de ambtelijke en politieke top. In 2005 verschenen er 20 attenderingsberichten met de volgende onderwerpen:

<u>Onderwerp:</u>	<u>Datum:</u>
• Ongeval bij stuw Borgharen	10 januari
• Dreigende acties door vissers	15 februari
• Vervolg dreigende visserij acties	18 februari
• Winterweer	3 maart
• Winterweer vervolg	4 maart
• Gang van zaken dreigbrief LVNL Eelde	31 maart
• MBTE vervuiling in Maaswater	29 april
• Alerteringssysteem Terrorismebestrijding	16 juni
• Explosies in Londen	7 juli
• Explosies in Londen vervolg	7 juli
• Explosies in Londen vervolg	8 juli
• Explosies in Londen vervolg	13 juli
• Aanslagen Londen	22 juli

- Verhoogd dreigingsniveau terrorisme spoor en metro 8 september
- Explosievenopruiming nabij luchthaventerrein 6 oktober
- Afschaling dreigingsniveau terrorisme spoor en metro 4 november
- Storm in Nederland 25 november
- Acties Brandweer 8 december
- Hoogwater langs Nederlandse kust 16 december
- Aansluiting Stads- en Streekvervoer op het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding 20 december

Een aantal opvallende meldingen wordt hieronder verder toegelicht

3.3 Barre koude, maart

De weersomstandigheden begin maart waren bar en boos. Kou met veel sneeuwval. Als gevolg hiervan ondervond Schiphol grote hinder bij de afhandeling van inkomende en uitgaande vluchten. In de nacht van 2 op 3 maart strandden circa 4000 reizigers op de luchthaven. Op 3 maart is de luchthaven enkele uren gesloten geweest voor alle vliegverkeer. Het verkeer over de weg en per spoor ondervond eveneens grote

hinder. Lange files en vertragingen bij NS waren het gevolg.

In de nacht van 3 op 4 maart werden temperaturen gemeten van maar liefst $-20,7$ graden Celsius. In deze periode werd de koudste nacht ooit gemeten.

3.4 Wateroverlast in de hoofdstad Georgetown van Guyana, maart

Op 15 maart 2005 is via het Ministerie van Buitenlandse Zaken, afdeling Humanitaire Zaken, vanuit de Verenigde Naties (VN) in Genève een aanvraag gedaan voor specifieke waterbouwkundige ondersteuning van VenW voor de regering van Guyana in Zuid-Amerika. De hoofdstad Georgetown werd serieus bedreigd door grote wateroverlast door langdurige en overvloedige regenval. Kanalen en rivieren konden de enorme hoeveelheid water niet aan, Georgetown (375.000 inwoners) dreigde te overstromen. Een delegatie van RWS-DWW is afgereisd naar Guyana. Na aankomst is er contact gelegd met vertegenwoordigers van de regering van Guyana, de Wereldbank en UNDP. De ambassades van Engeland en USA inviteerden de deskundigen ook om hun ervaringen te horen. Vervolgens is een totaalrapport opgesteld. Dit gaf een reëel beeld van wat er allemaal mis was in de waterhuishouding en het waterbeheer in de regio van de hoofdstad Georgetown. In het rapport is ook een prioriteitenlijst opgenomen die gebruikt werd om de meest acute knelpunten te verhelpen. Het rapport is gepresenteerd aan de regering van Guyana.

3.5 Voetbalvandalisme, april

Op zondag 17 april is in Rotterdam de voetbalwedstrijd Feyenoord-Ajax gespeeld. Ajax supporters hebben de treinen waarmee zij naar Rotterdam werden gebracht zodanig beschadigd dat de burgemeester van Rotterdam besloot de treinen niet in Rotterdam toe te laten. De treinen moesten rechtstreeks terug naar Amsterdam. Logistiek bleek dit niet direct mogelijk. De treinen zijn vervolgens tussen Rotterdam en Gouda tijdelijk stilgezet. De supporters maakten van de gelegenheid gebruik om de treinen te verlaten en langs het spoor de weg naar Rotterdam te vervolgen. De politie werd gealarmeerd om de supporters weer de treinen in te krijgen. Dit heeft geleid tot grootschalige rellen tussen politie en supporters. Honderden supporters zijn door de politie opgepakt.

3.6 Overstroming Roemenië, mei

Eind april 2005 heeft de minister-president van Roemenië de Nederlandse ambassadeur in Boekarest benaderd om advies bij de aanpak van grote overstromingen als gevolg van overvloedige regenval en grote afvoeren van smeltwater uit de Karpaten. Door overvloedige regenval zijn delen van Roemenië in mei ook daadwerkelijk overstroomd. Via het Ministerie van Buitenlandse Zaken is een hulpverzoek bij VenW neergelegd. Het DCC-VenW heeft vervolgens contact opgenomen met de ambassadeur te Boekarest en de Honorair consul te Timisoara. Op zaterdag 14 mei is een delegatie van Rijkswaterstaat bestaande uit vertegenwoordigers van het RIZA, DWW, RWS-IJsselmeergebied en het DCC-VenW afgereisd naar Timisoara in het zuidwesten van Roemenië. Per helikopter is een verkenning boven het getroffen gebied uitgevoerd.

In een rapportage aan de Roemeense autoriteiten is aangegeven welke werkzaamheden zouden kunnen worden uitgevoerd om herhaling van een dergelijke overstroming in de toekomst te kunnen voorkomen.

3.7 Ontruiming Utrecht Centraal, augustus

Het Centraal Station in Utrecht werd 21 augustus ontruimd nadat in een trein een verdacht pakketje was gevonden. Na een eerste onderzoek door de politie werd besloten de Explosieven Opruimings Dienst (EOD) er bij te halen. Onderzoek wees na 3,5 uur uit dat het pakketje niet gevaarlijk was, hierna werd het station vrijgegeven.

Tot 150 meter rondom het station had de politie het gebied afgezet. Ook het Beatrixtheater werd ontruimd, waar op dat moment een voorstelling van de Joop van den Ende-productie Mamma Mia bezig was. Het publiek, ongeveer 1500 mensen, werd opgevangen in de Jaarbeurs. Bovendien werd de verkeersleidingspost ontruimd. Dat had als gevolg dat veel treinen met enkele duizenden reizigers op sporen in de richting van onder meer Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Den Bosch stil stonden. Uiteraard werd getracht de treinen om te leiden en bussen in te zetten.

De verkeersleiding mocht rond middernacht terugkeren naar haar post, waarna het treinverkeer kon worden hervat.

Alle reizigers zijn in de loop van de nacht naar hun plaats van bestemming gebracht. De NS heeft hiervoor werkzaamheden aan het spoor opgeschort.

3.8 Containerschip Westerschelde vastgelopen, september

In de vroege ochtend van 20 september is op de Westerschelde ter hoogte van Perkpolder het containerschip, de Fowairt onder de vlag van Qatar, aan de grond gelopen. Het 276 meter lange schip, geladen met ruim 1920 containers was onderweg van Londen naar Antwerpen. Het schip had circa 220 ton gevaarlijke stoffen aan boord. De burgemeester van de gemeente Hulst is als coördinerend burgemeester

opgetreden. De coördinatie van de inzet van de regionale hulpverlening werd naar het provinciaal niveau opgeschaald.

Rijkswaterstaat Zeeland is eveneens opgeschaald geweest en heeft een calamiteitenteam en Beleidsteam ingericht.

De burgemeester van Hulst heeft Verkeer en Waterstaat verzocht gedurende de bergingswerkzaamheden het luchtruim boven het gebied te laten sluiten. Omstreeks 17.00 uur is, vanwege hoogwater, gestart met de bergingswerkzaamheden. Even na 18.00 uur kwam het schip los en is het onder begeleiding van sleepboten en oliebestrijdingsvaartuigen naar de Sloehaven in Vlissingen gesleept. Het DCC-VenW heeft de departementale- en interdepartementale informatievoorziening verzorgt.

3.9 Overstroming in New Orleans na orkaan Katrina, september

New Orleans en het achterland werden op 29 augustus getroffen door de orkaan Katrina, een storm van de zwaarste categorie. Twee dagen later werd het gebied verder ontwricht door hevige regenval en een vloedgolf. Niet alleen de materiele schade was enorm, ook waren er circa 1200 doden te betreuren.

Nederland bood hulp in de vorm van drie noodpompinstallaties met een grote capaciteit die in het beheer zijn van de Regionale Dienst IJsselmeergebied. Het DCC-VenW beslist over de inzet van deze pompen. Deze bijdrage trok veel publiciteit en bevestigde het beeld van Nederland in het buitenland als een land dat veel kennis en kunde op het gebied van 'leven met het water' in huis heeft.

Het proces dat leidde tot de inzet van de pompen liep over verschillende sporen. In de afgelopen tientallen jaren zijn door VenW pompen ingezet geweest in, en ook geschonken aan, bijvoorbeeld Argentinië. Recente inzet van RWS-noodpompen (90-jaren, begin 2000) heeft plaats gevonden in Suriname, Polen, Tsjechië, Oost-Duitsland, St Maarten (Orkaan Lenny), Oekraïne maar ook in Nederland (A2, Vught).

Het informele spoor

Tussen Rijkswaterstaat en het United States Army Corps of Engineers (USACE), dat een soortgelijke rol speelt als Rijkswaterstaat, bestaan via een Memorandum Of Understanding directe contacten. Op 29 augustus bracht de Directeur Generaal van Rijkswaterstaat zijn betrokkenheid en medeleven over aan zijn counterpart bij de USACE. De Nederlandse ambassade in Washington onderhield al in een vroegtijdig stadium contact met Rijkswaterstaat. Op 3 september startte het DCC-VenW, vooruitlopend op een officieel verzoek, reeds een inventarisatie van het beschikbare materieel.

Het formele spoor

De Verenigde Staten hadden aangegeven hulpaanbiedingen gecoördineerd via de Europese Unie te willen ontvangen. Op nationaal niveau inventariseerde het Nationaal Coördinatie Centrum (NCC) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in opdracht van de afdeling Humanitaire Hulp van het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) bij alle departementen. Buitenlandse Zaken vroeg aan het DCC-VenW om noodpompinstallaties ter beschikking te stellen. Dit verzoek werd ingewilligd, tevens werd een team van deskundigen ter beschikking gesteld.

Het begeleidende team van 4 technici stond onder leiding van een crisismanager van het DCC-VenW. De teamleider was verantwoordelijk

---

voor de coördinatie ter plekke. De Inzet van de pompen geschiedde onder coördinatie van de Amerikaanse autoriteiten.

3.10 Kameroen, Lake Nyos, september

Via UNDAC ontving het DCC-VenW een verzoek voor ondersteuning van dam/dijkexperts. Het ging om advies over de natuurlijke dam van het (sterk vervuilde) Nyosmeer in Kameroen die dreigde door te breken. Als gevolg daarvan liepen 10.000 omwonenden direct gevaar.

Bij het verzoek aan Nederland speelden de goede ervaringen een rol van een soortgelijke missie die dit voorjaar is uitgevoerd door twee Nederlandse RWS-experts in Brits-Guyana. Na het geven van een advies over de toestand van de dam in relatie tot de vervuiling van het meer is een plan van aanpak geschreven.

3.11 Vondst bom WOII bij Schiphol, oktober

De vondst op 5 oktober 2005 van een niet-geëxplodeerde vliegtuigbom uit de Tweede Wereldoorlog nabij Vijfhuizen, heeft drie dagen lang grote gevolgen gehad voor nabijgelegen woningen, het luchtverkeer van en naar de luchthaven en de bereikbaarheid van een aantal plaatsen in de Haarlemmermeer. Een groot aantal partijen heeft deze drie dagen intensief samengewerkt met als doel een zo spoedig mogelijke ontmanteling van de bom.

Het Explosieven Opruimingscommando van de Koninklijke Landmacht (EOCKL) heeft geconstateerd dat het ging om een bom van 500 pond met een chemische ontsteking. Deze ontsteking werd in de Tweede Wereldoorlog gebruikt om de tijdsduur tot het ontploffen van de bom met een bepaalde tijd uit te stellen. Omdat de bom was beroerd door een graafmachine van de aannemer die hem ontdekte, was de chemische ontsteker mogelijk geactiveerd. Hierdoor kon de bom in een periode van maximaal 36 uur afgaan. Dit impliceerde dat pas op donderdag 6 oktober om 23:00 uur met zekerheid kon worden vastgesteld dat de ontsteking niet meer functioneerde. Het vinden van het explosief had tot gevolg dat onmiddellijk veiligheidszones werden ingesteld. Voor Schiphol betekende dit dat zowel de Polderbaan als de Zwanenburgbaan gedurende langere tijd gesloten waren voor vliegverkeer.

Op vrijdag 7 oktober is de bom definitief ontmanteld en op een afgelegen plek tot ontploffing gebracht.

3.12 Ernstige sneeuwval, november

Op 25 en 26 november werd ons land getroffen door zware windstoten en uitzonderlijke sneeuwval. Met name het midden, oosten en zuiden van Nederland werden zwaar getroffen. Het weg en treinverkeer kwam in grote delen stil te liggen. Ook het vliegverkeer ondervond veel hinder. Op de Noordzee kwam een aantal schepen in de problemen.

Vanaf donderdagmiddag 24 november werd vanuit het KNMI gestart met het uitbrengen van weerwaarschuwingen.

In Apeldoorn werd vrijdag door de burgemeester en Regionaal Operationeel Team (politie, brandweer, GHOR en lokaal bevoegd gezag) ingesteld. Via het ROT zijn de werkzaamheden door de verschillende hulpverleningsdiensten in de regio gecoördineerd.

Vrijdagavond 25 november werd door VCNL in totaal ruim 800 kilometer file gemeten. Hulpverleningsorganisaties als politie, brandweer en de GHOR maar ook het Rode Kruis en Rijkswaterstaat hebben de gehele nacht werkzaamheden verricht zoals het uitdelen van dekens, voedsel en brandstof aan gestrande reizigers en het sneeuw- en ijsvrij maken van de snelwegen. Zaterdagmorgen 26 november om 04.45 uur was de laatste file opgelost.

Het DCC-VenW heeft van 24 tot en met 26 november gevraagd en ongevraagd informatie over de situatie op het spoor, weg, scheepvaart en de luchtvaart in Nederland verzameld en gecommuniceerd met de betrokken instanties IVW, VCNL, LVNL, Kustwachtcentrum, ProRail, NS-Stations, NCC, LOCC, RWS Noord-Brabant, RWS Oost-Nederland en intern VenW met DCO, DG-RWS en de politieke en ambtelijk top van het VenW.

Het DCC-VenW heeft een extern bedrijf opdracht gegeven voor een evaluatie.

3.13 Acties brandweer, december

In de morgen van 8 december voerde de brandweer actie op de Nederlandse snelwegen. Reden hiervoor was grote ontevredenheid met de voorgenomen afschaffing van de regeling voor functioneel leeftijdontslag (FLO).

Op diverse snelwegen waren grote problemen door acties van brandweerwagens; op de A2 deed zich hierdoor een ernstig verkeersongeval voor. De blokkade op de A9 is door het KLPD

beëindigd. De acties op de landelijke snelwegen waren vrij snel voorbij en alleen gericht op de ochtendspits. Doel was te bezien hoe deze acties meespelen in de onderhandelingen door de vakbonden. De acties werden niet gesteund door de bonden.

3.14 Luchtruimsluitingen

De Minister van Verkeer en Waterstaat kan om redenen van openbare orde en veiligheid het uitoefenen van het burgerluchtverkeer boven (gedeelten van) Nederland tijdelijk of blijvend beperken of verbieden. Daarnaast kan de Minister van Defensie om reden van militaire noodzaak het uitoefenen van het burgerluchtverkeer beperken of verbieden.

Sinds juli 2004 is met betrekking tot het sluiten van delen van het Nederlandse luchtruim een procedure gevolgd die met regelmaat vragen heeft opgeroepen. Om deze reden is besloten de procedure en de communicatie rond luchtruimsluitingen opnieuw te bezien. Luchtruimsluitingen die grote spoed vereisen, conflicteerden met de geldende standaardprocedures.

Daartoe is een overleg opgestart met het Ministerie van Defensie, Luchtverkeersleiding Nederland, het Korps Landelijke Politiediensten Luchtvaartpolitie en VenW (HDJZ, IVW-Luchtvaart, DGTL en DCC-VenW) waar afspraken zijn gemaakt over de nieuw te volgen procedure ten tijde van crisissituaties. Het uitgangspunt in de procedure is dat de verzoeken tot sluiting van het luchtruim altijd via het KLPD-L bij het DCC-VenW worden ingediend.

Luchtruimsluitingen:

Januari	Nijmegen	Ontploffingsgevaar ontmanteling scherfbom
Februari	Texel	Ontploffingsgevaar bagger-Werkzaamheden
Maart	Amsterdam	Oefening Bonfire
April	Amsterdam	Ontploffingsgevaar gasleiding
April	Den Haag	Koninginnedag
Mei	Zuid-Limburg	Bezoek Bush
Mei	Amsterdam	Ontploffingsgevaar Amsterdam
Mei	Winschoten/Delfzijl	Bezoek Koningin Beatrix
Juli	Texel	Ontploffingsgevaar baggerwerkzaamheden
Augustus	Noordwijk	
September	Hulst/Yerseke	Ontploffingsgevaar gestrand schip
Oktober	Schiphol	Ontploffingsgevaar bom WO II
Oktober	Schiphol/Hoofddorp	Ontmanteling bom WO II
Oktober	Naarden/Muiden	
November	Amsterdam	

---

4. Opleiden en Oefenen

4.1 Oefenbeleid

Het jaar 2005 was het jaar van het oefenbeleidsplan DCC-VenW en een aantal grote interdepartementale oefeningen, waarbij het DCC-VenW de voorbereiding, uitvoering en evaluatie namens het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft verzorgd. Mede door de behoefte van de politiek-bestuurlijke en ambtelijke top om adequaat voorbereid te zijn op crises zowel binnen het departement als op interdepartementaal rijksniveau is een buitengewoon intensief oefenprogramma tot stand gekomen.

4.2 Oefenbeleidsplan

Op 23 februari 2005 is het oefenbeleidsplan goedgekeurd door de Bestuursraad VenW. Hiermee is de uitvoering van het oefenbeleidsplan dat de periode 2005 – 2009 bestrijkt, officieel gestart.

Uitvoering oefenbeleidsplan

Het oefenbeleidsplan is opgeknipt in drie delen. Binnen de eerste deelopdracht worden de Bestuursraad VenW en de Directoraten-Generaal, inclusief het Inspectoraat-Generaal VenW en het KNMI getraind. Binnen deelopdracht 2 vinden de VenW brede netwerktrainingen en de DCC-VenW werkwijzettrainingen plaats. In deelopdracht 3 worden de beleidsteams van de uitvoerende diensten binnen Rijkswaterstaat en de Inspectie VenW getraind.

De openbare aanbesteding van de drie deelopdrachten heeft plaatsgevonden in de eerste helft van 2005. Om de markt optimaal te benutten hebben in totaal 10 bedrijven de gelegenheid gekregen om door het indienen van een stappenplan in te schrijven op de opdrachten. De uiteindelijke keuze is gemaakt op basis van een panelbeoordeling van de ingediende stappenplannen. Bij deze panelbeoordeling hebben alle inhoudelijk betrokken medewerkers van het DCC-VenW onafhankelijk scores gegeven op basis van acht van tevoren vastgestelde selectiecriteria. De bedrijven die de hoogste score kregen zijn uitgenodigd om de opdracht uit te voeren en met deze bedrijven zijn contracten getekend.

Deelopdracht 1

Deelopdracht 1 is gegund aan Crisisplan BV. Binnen deze deelopdracht worden jaarlijks managementteam opleidingen en –oefeningen gehouden voor de Bestuursraad VenW en de directieteams van DG Transport en Luchtvaart, DG Personenvervoer, DG Water, DG Rijkswaterstaat, het Inspectoraat-Generaal van Verkeer en Waterstaat en het KNMI. De eerste managementteam opleidingen en –oefeningen zullen plaatsvinden in 2006.

Deelopdracht 2

Deelopdracht 2 is gegund aan Trimension BV. Binnen deze opdracht worden jaarlijks netwerktrainingen en DCC-VenW werkwijzettrainingen gehouden die ondersteund worden door voorbereidingsbijeenkomsten in de vorm van workshops en opleidingen op het gebied van crisisbeheersing.

De volgende bijeenkomsten hebben plaatsgevonden in 2005:

- Drie DCC-VenW werkwijze trainingen;
- Een bijeenkomst voor de crisiscoördinatoren op D2 niveau;
- Vijf workshop crisisbeheersing met respectievelijk DCO, SSO/BVA, DGTL/IVW, DGP en HDJZ;
- Een basismodule crisisbeheersing;
- Een netwerktraining waarbij de beleidsterreinen spoor en luchtvaart waren betrokken.

Deelopdracht 3

Deelopdracht 3 is gegund aan een combinatie van EnSaCo en P&A Consulting. Binnen deelopdracht 3 vinden opleidingen en oefeningen van de beleidsteams van de uitvoerende diensten van Verkeer en Waterstaat, te weten Rijkswaterstaat en de Inspectie Verkeer en Waterstaat plaats.

In 2005 zijn de beleidsteams van Rijkswaterstaat Noord-Nederland, Limburg en Noordzee getraind.

4.3 'Bonfire'

Op 6 april 2005 heeft de oefening 'Bonfire' plaatsgevonden. De organisatie van deze oefening was in handen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en de gemeente Amsterdam. Tijdens de oefening vond er een dreiging van een terroristische aanslag in de Rotterdamse haven plaats en was er een 'daadwerkelijke' bomaanslag tijdens een popconcert in de Amsterdam Arena. Hoofddoelstelling van de oefening was

het beoefenen van het besluitvormingsproces in de volledige operationele en bestuurlijke lijn (van lokaal beleidsteam tot MBT) bij een terroristische dreiging en aanslag op een soft target in Nederland.

Het DCC-VenW en een groot aantal onderdelen van het ministerie van Verkeer en Waterstaat hebben deelgenomen aan de oefening. Door het DCC-VenW is een interne evaluatie geschreven over het functioneren tijdens de oefening.

4.4 Nationale Stafoefening Nucleair

Op 25 mei 2005 heeft de Nationale Stafoefening nucleair (NSO) plaatsgevonden. De organisatie was in handen van het ministerie van VROM. Tijdens deze oefening vond er een calamiteit in de kerncentrale Borssele plaats waardoor een steeds grotere uitstoot van radioactief besmet materiaal optrad.

Hoofddoelstelling van de oefening was de inventarisatie van zaken waar nationale en lokale kernongevallenbestrijding kan worden verbeterd. De bij kernongevallen geldende procedures zijn vastgelegd in het Nationaal Plan voor de Kernongevallenbestrijding, die geactualiseerd worden in de Revitalisering van het Nationaal Plan voor de Kernongevallenbestrijding (RNPK). De oefenresultaten zijn input voor het RNPK.

Bij de lokale afhandeling waren zowel Rijkswaterstaat Zeeland, als de Belgische autoriteiten betrokken. Daarnaast nam het DCC-VenW als procesverantwoordelijke en diverse onderdelen van het ministerie van Verkeer en Waterstaat zoals VCNL, RIZA en RWS Noordzee deel aan de oefening.

VenW was in hoge mate betrokken op alle beleidsterreinen en met name op het gebied van wegvervoer, spoorvervoer, zeescheepvaart, waterkwaliteit en weer. Dit heeft zich vertaald in onder meer het stilleggen van het scheepvaartverkeer op de Westerschelde, medewerking aan evacuatieplannen, bepaling van de waterkwaliteit en bescherming van het eigen personeel door beschermende kleding en verstrekken van Jodiumtabletten.

Door het DCC-VenW is een interne evaluatie geschreven over het functioneren tijdens de oefening.

4.5 'New Watchman'

Op 19 en 20 oktober 2005 heeft de oefening 'New Watchman' plaatsgevonden. De organisatie was in handen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Tijdens deze EU oefening werd de grootschalige uitbraak van het pokkenvirus nagespeeld. Deze oefening vormde de opmaat naar de oefening 'Common Ground'. DCC-VenW heeft zitting gehad in de responscel en heeft van daaruit dilemma's geformuleerd voor de spelers. Dilemma's waren het wel of niet vaccineren van eigen personeel, vorderen van transportcapaciteit en regelen luchtverkeer.

4.6 'Common Ground'

Op 23 en 24 november 2005 heeft de EU-oefening 'Common Ground' plaatsgevonden. De organisatie was in handen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Tijdens deze oefening werd de grootschalige uitbraak van griep (grieppandemie) nagespeeld. Het DCC-VenW was speler in deze oefening en had ook zitting in de responscel bij het ministerie van VWS.

DCC-VenW heeft tijdens deze oefening opgeschaald naar het niveau van een Operationele Groep die een aantal malen bijeen is geweest. Er zijn bij het NCC in totaal drie Interdepartementale Beleidsteams bijeengeroepen. De dilemma's tijdens deze oefening waren grotendeels dezelfde als bij de oefening 'New Watchman'. Het belangrijkste leermoment voor VenW was het kennismaken met een grootschalige epidemie en de gevolgen daarvan voor de organisatie.

4.7 Opleiden

Opleidingen DCC-VenW

Het hoofd DCC-VenW is in september 2005 gestart met managementopleiding (MGO-opleiding).

Het plv.hoofd DCC-VenW is gestart met de tweejarige opleiding Master of Crisis and Desastermanagement aan het Nederlands Instituut voor Fysieke Veiligheid, Nibra.

Drie nieuwe medewerkers hebben de Cursus Crisisbeheersing Clingendael gevolgd.

Daarnaast hebben de overige medewerkers diverse cursussen en trainingen gevolgd om zowel de vakinhoudelijke aspecten alsmede de voor het uitoefenen van hun functie benodigde competenties en vaardigheden te versterken.

Opleidingsplan VenW

Op 21 en 22 december 2005 is de basismodule van de Opleiding Crisisbeheersing door het DCC-VenW in samenwerking met het NIBRA georganiseerd. Deze tweedaagse in-company-training is bestemd voor alle medewerkers binnen VenW die te maken hebben met crisisbeheersing en wordt afgesloten met een gecertificeerde toets.

---

5. Crisisbeheersing VenW

5.1 Overleg Crisismanagement-Verkeer en Waterstaat

Het Overleg Crisismanagement VenW (OCM-VenW) is in 2005 vier keer bij elkaar geweest.

Het overleg in juni is traditiegetrouw een gecombineerde tweedaagse met het OCM-RWS en vindt plaats in Zeist. De ochtend van de eerste dag bestond uit een regulier overleg van ieder OCM apart. De middag en avond van de eerste dag stonden in het teken van kennismaken met 'de andere OCM-leden'. Op de tweede dag is onder andere gesproken over de verschillende raakvlakken die crisiscoördinatie RWS en VenW hebben. De gezamenlijke tweedaagse is door de deelnemers goed ontvangen en zal in 2006 herhaald worden.

5.2 Overleg Crisismanagement-Rijkswaterstaat

Het overleg Crisismanagement Rijkswaterstaat (OCM-RWS) fungeert als klankbordgroep en geeft tevens gevraagd en ongevraagd adviezen aan het DCC-VenW inzake crisisbeheersing. Het OCM-RWS bestaat uit de coördinatoren crisisbeheersing van de regionale en specialistische diensten van Rijkswaterstaat. Het overleg komt vier maal per jaar bijeen en twee maal per jaar wordt een workshop of themamiddag georganiseerd.

Het OCM-RWS heeft het afgelopen jaar advies uitgebracht over de rol en positie van Rijkswaterstaat in de veiligheidsregio en was betrokken bij de totstandkoming van het Landelijk Draaiboek Hoogwater- en Stormvloedcrises Rijkswaterstaat.

Informatieve opschalingcriteria

Naar aanleiding van opmerkingen in de vergadering van het OCM-RWS in december 2004 en maart 2005 is door DCC-VenW vastgesteld dat bij een aantal regionale- en specialistische diensten van Verkeer en Waterstaat/Rijkswaterstaat geen duidelijk beeld bestaat wanneer, bij welke omvang of type incident, het DCC-VenW op de hoogte gesteld dient te worden. Het DCC-VenW heeft daarom een overzicht met criteria opgesteld waarin per beleidsterrein wordt aangegeven over welke incidenten of ongevallen het DCC-VenW geïnformeerd dient te worden. In september 2005 is het overzicht met meldingscriteria in concept aangeboden aan het OCM-RWS en OCM-VenW. Na een periode van circa 6 maanden zal een evaluatie van deze criteria plaatsvinden.

5.3 Werkgroep Beheerplan voor de Rijkswateren 2005-2008

Het DCC-VenW heeft binnen het ministerie van Verkeer en Waterstaat onder meer een coördinerende rol op het gebied van informatievoorziening met betrekking tot crisisbeheersing. Om volledig geïnformeerd te worden en te blijven, is het voor het DCC-VenW van groot belang dat zij door de dienstonderdelen van Verkeer en Waterstaat en Rijkswaterstaat, het Kustwachtcentrum, ProRail, LVNL, KNMI, het NCC en andere departementen op de hoogte wordt gesteld van incidenten of ongevallen die op het gebied van Verkeer en Waterstaat/Rijkswaterstaat hebben plaatsgevonden.

---

6. Crisisbeheersing

Interdepartementaal

6.1 CBRN-terrorisme

In het kader van het voorkomen en de bestrijding van Chemisch, Biologisch, Radiologisch en Nucleair (CBRN) terrorisme heeft het hoofd DCC-VenW zitting in de afstemmingsgroep CBRN. Tevens heeft hij zitting in de stuurgroep CBRN crisisbeheersing.

Het hoofd DCC heeft meegewerkt aan de totstandkoming van het handboek CBRN-terrorisme.

6.2 Werkgroep Land-Zeeregeling

Onder leiding van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is met partijen die betrokken zijn bij calamiteitenbestrijding op de Noordzee, de Waddenzee, het IJsselmeer en de Westerschelde, gekeken naar de relatie tussen de diverse bestaande regelingen die gelden op het water en voor het land. Doel is om te komen tot een betere onderlinge afstemming van deze regelingen. Het DCC-VenW had zitting in deze werkgroep om de taken en verantwoordelijkheden van Verkeer en Waterstaat op het gebied van calamiteitenbestrijding en crisisbeheersing goed over het voetlicht te brengen en te borgen.

6.3 Interdepartementaal Overleg Crisisbeheersing (IOCB)

Het Interdepartementaal Overleg Crisisbeheersing komt regulier maandelijks bijeen. In dit overleg worden door de hoofden van de departementale coördinatiecentra crisisbeheersing gemeenschappelijke interdepartementale vraagstukken behandeld en het beleid bepaald.

In 2005 waren belangrijke agendapunten:

- De opzet en inrichting van de Shared Services organisatie Crisisbeheersing;
- De voortgangsrapportage Vitaal;
- De implementatie en de voortgang van het beleidsplan;
- Crisisbeheersing 2004-2007;
- Het format voor interdepartementale evaluaties;
- Het financieringsonderzoek veiligheidsregio's;
- Het onderzoek naar de rol en positie van Rijksheren;
- Het gemeenschappelijk opleidings- en oefenbeleid;
- De voorbereiding en uitvoering van de NSOn-oefening;
- De pokkenuitbraak Oefening;
- De EU-oefening over Vitale Infrastructuur;
- De oefening Bonfire;
- De vogelgriepoefening.

6.4 Beleids Ondersteunend Team milieu-incidenten (BOT-mi)

Het hoofd DCC-VenW is één van de teamleiders van het Beleids Ondersteunend Team milieu-incidenten (BOT-mi). In deze hoedanigheid heeft hij in 2005 een aantal malen meegewerkt aan de totstandkoming van een geconsolideerd advies bij een milieu-incident. Deze adviezen worden verstrekt aan locale en regionale autoriteiten. In het BOT-mi participeren een tiental kennisinstituten waaronder het RIZA en het KNMI.

6.5 Alerteringsysteem Terrorismebestrijding (ATb)

Het Alerteringsysteem Terrorismebestrijding (ATb) is ontwikkeld door het ministerie van Binnenlandse Zaken in samenspraak met de betrokken prioritaire sectoren en departementen, waaronder het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Het systeem is op 16 juni 2005 operationeel geworden.

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) zet het ATb in na een geconstateerde dreiging voor een terroristische aanslag. Overheidsdiensten en bedrijfsleven worden gealerteerd door middel van éénduidige communicatie en een éénduidige reflex om snel te handelen en maatregelen te nemen.

Het Alerteringsysteem Terrorismebestrijding kent 3 dreigingsniveaus:

- **lichte dreiging**
- **matige dreiging**
- **hoge dreiging**

Per niveau zijn afspraken gemaakt met de bedrijfssectoren over de te treffen maatregelen.

De onderstaande bedrijfssectoren zijn inmiddels aangesloten:

- Rotterdam (haven en petrochemische industrie)
- Luchthaven Amsterdam Airport Schiphol (land- en airside)
- Spoor (personenvervoer en stations)
- Drinkwater (waterleidingbedrijven)
- Electriciteit
- Gas
- Nuclear
- Stads- en Streekvervoer

Alertering vindt plaats vanuit de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding via het Nationaal Coördinatiecentrum naar de Departementale Coördinatiecentra Crisisbeheersing (DCC'en) van de departementen en vervolgens vanuit de DCC'en naar de sectoren. Parallel aan de alertering naar de DCC'en vindt alertering naar de BZK-kolom plaats.

Het DCC-VenW is binnen VenW aanspreekpunt voor het NCC en voor de NCTb. Bij op- of afschaling van het ATb is de piketfunctionaris van het DCC-VenW het aanspreekpunt.

Op 8 september heeft een alertering plaatsgevonden voor de sector spoor en metro: lichte dreiging. Op 5 november heeft de afschaling plaatsgevonden.

Voor Schiphol (inclusief de Schipholtunnel) geldt sinds de inwerkingtreding van het ATb het dreigingsniveau lichte dreiging.

---

7. Internationale contacten

Crisisbeheersing

7.1 Buitenlandse bezoeken

Het hoofd DCC-VenW heeft in het kader van de internationale benchmark security en crisisbeheersing een aantal buitenlandse bezoeken afgelegd:

- NAVO-conferentie over Vitale Infrastructuur in Zürich;
- Overleg met de Spaanse spoorwegautoriteiten in Madrid;
- Congres over de bomaanslagen op bus en ondergrondse in Londen;
- Werkbezoek aan het Department of Homeland Security en het Transportation Security Administration in Washington.

7.2 Bezoek aan CIP-conferentie in Zürich van 22 - 24 september

In het kader van de internationale benchmark security en crisisbeheersing heeft het hoofd DCC-VenW samen met de projectdirecteur Corporate Veiligheid en Security een bezoek gebracht aan de 3^e Euro-Atlantic Partnership Council / Partners for Peace kortweg EAPC/PfP NAVO Workshop on Critical Infrastructure Protection and Civil Emergency Planning. De conferentie was een initiatief van de NAVO in samenwerking met het Zwitserse ministerie van Buitenlandse Zaken.

Gedurende de eerste twee dagen werden op het gebied van transport, energievoorziening en ICT-toepassingen in drie sessies de stadia voorbereiding, respons en nazorg behandeld. Het hoofd DCC-VenW heeft tijdens de sessie respons op het gebied van transport een inleiding gehouden over de crisismanagementaanpak bij VenW en de andere departementen. Aan de workshops deden NAVO-landen zoals Duitsland, België en het Verenigd Koninkrijk mee maar ook nieuwe NAVO-partners zoals Polen, Tsjechië en Hongarije. Tevens namen landen als Rusland en Oekraïne deel. Dit betekende dat sommige deelnemers vanuit een al bestaande NAVO-structuur konden rapporteren, anderen stonden pas aan het begin van de invoering van een compleet nieuw systeem. Zo stonden Critical Infrastructure Protection en Civil Emergency Planning hoog op de agenda van bijvoorbeeld de voormalige Oostbloklanden. In de discussies kwam dan ook een grote diversiteit aan structuren aan de orde en was er veel waardering voor de openheid waarmee door vele deelnemers werd deelgenomen aan de diverse werkgroepen. Op de derde dag werden de conclusies en aanbevelingen in een viertal sessies geformuleerd.

Voor het DCC-VenW was de deelname aan de workshop zeer nuttig. Ook hier bleek weer dat internationale contacten leiden tot nieuwe inzichten die van belang zijn voor het actualiseren van onze crisisbeheersingsstructuur en –procedures.

7.3 Werkbezoek aan Washington van 2 - 10 november 2005

In het kader van een internationale benchmark security en crisisbeheersing heeft het hoofd DCC-VenW samen met de projectdirecteur Corporate Veiligheid en Security in Washington een bezoek gebracht aan het Department Homeland Security (DHS), de Federal Emergency Management Administration (FEMA), de U.S. Coastguard en een aantal bedrijven waaronder General Dynamics, EMC2 en SAIC.

Bij DHS waar onder meer de Transportation Security Administration (TSA) werd bezocht werd in een open discussie gezien in hoeverre de Nederlandse voorbereidingen op de VenW-beleidsterreinen afweken van de Amerikaanse aanpak op het terrein van security en crisisbeheersing.

De Nederlandse presentatie was er op gericht om eigen problemen en oplossingen als voorbeeld te gebruiken en de gesprekspartners te vragen naar hun ervaringen en aanpak.

Uit de discussies bleek dat VenW behoorlijk voorbereid was en op punten een flexibeler organisatiestructuur kende dan de VS. De VS heeft weliswaar een uitgebreidere crisisbeheersingsstructuur maar deze wordt overheerst door terrorismebestrijding. Prioriteiten stellen wordt als een van de belangrijkste oplossingen gezien. Niet alles kan beveiligd worden. Bij TSA en de U.S. Coastguard werden de coördinatiecentra bezocht en werd aandacht besteed aan procedures.

In de bezoeken aan een aantal bedrijven werd een scala aan technische oplossingen als hulpmiddelen getoond. Interessant was een bezoek aan SAIC waar bedrijven hun softwareoplossingen kunnen laten testen door een onafhankelijke instantie (PSIC). Bij deze organisatie zijn overheid en allerlei bedrijven en organisaties aangesloten.

Opvallend was dat de overheid in de VS veel bedrijven (contractors) binnen de eigen organisaties laat functioneren voor bijvoorbeeld het voorbereiden van oefeningen of het verzorgen van externe contacten en onderzoek.

Ten slotte werd in een aparte sessie met een aantal experts van uiteenlopende disciplines gediscussieerd over de stand van zaken van security en crisisbeheersing in beide landen.

7.4 Bezoeken buitenlanders aan het DCC-VenW

Het DCC-VenW heeft delegaties uit Luxemburg en Zweden ontvangen en presentaties gegeven over de rol en positie van VenW binnen het geheel van de landelijke crisisbeheersingsstructuur.

---

8. Advies

In 2005 heeft het DCC-VenW adviezen uitgebracht over de volgende onderwerpen:

- De voortgang van de beleidsnota crisisbeheersing 2004-2007 van BZK;
- De voortgang van de beleidsnota over de veiligheidsregio's van BZK;
- De voortgang van de Shared Services Organisatie Crisisbeheersing van BZK;
- Het dossier Bescherming Vitale Infrastructuur;
- Het dossier Nationale Veiligheid en het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding.

---

9. Financiën

Ondanks personele wisselingen op de functie van medewerker bedrijfsvoering is het DCC-VenW er in geslaagd om de financiële huishouding geheel transparant en onder controle te krijgen. Dit geldt zowel voor de operationele financiële planning zoals opgenomen in het jaarplan, als de maandelijkse voortgangsrapportage over deze planning. Door deze transparantie en controle kon de meerjarenbegroting op tijd worden aangeleverd en kon in een vroegtijdig stadium bijgestuurd worden op het achterblijven van de realisatie van de begroting.

---

10. Personeel

10.1 Personeelsuitbreiding

Bij het DCC-VenW zijn op een drietal functies herplaatsingkandidaten uit de Rijkswaterstaatorganisatie geplaatst. Voor twee van de drie functionarissen bleek de functie in 2005 toch niet de juiste te zijn en is in onderling overleg besloten om uit elkaar te gaan. Beide functionarissen hebben een coachingstraject aangeboden gekregen en zijn herplaatst binnen Rijkswaterstaat. Voor de twee functies, medewerker Bedrijfsvoering en projectcoördinator Opleiden en Oefenen, is een nieuw sollicitatietraject ingezet dat medio 2006 moet leiden tot adequate invulling. Tot die tijd worden de functies opgevuld door tijdelijke (externe) krachten.

Eén medewerkster is gedurende 2005 langdurig ziek geweest. In november is in overleg met het Sociaal Medisch Team gestart met een herintegratietraject.

Eén senior crisismanager heeft in oktober 2005 een andere baan binnen het ministerie aanvaard. Zijn functie is opengesteld en wordt z.s.m. opgevuld.

Op basis van Resultaat en Kwaliteitsgericht Werken (RKW) zijn ook in 2005 door het plv. Hoofd de jaarlijkse functionerings- en beoordelingsgesprekken gehouden.

10.2 Ontwikkelen competenties

In 2004 is het verbetertraject individuele en groepscompetenties gestart. Ook in 2005 zijn wederom teamsessies gehouden. Onder begeleiding van een extern bureau zijn de (ontbrekende) teamvaardigheden en individuele competenties in kaart gebracht. Voorts is aandacht geschonken aan het oefenen van verschillende vormen van besluitvorming en het effect hiervan op teamleden. De teamsessies worden in 2006 gecontinueerd.

10.3 Functiebeschrijvingen

Het DCC-VenW maakt sinds augustus 2005 gebruik van de functiecatalogus 'Kernprofielen Functiegebouw RWS'. In dit functiegebouw zijn zes functiefamilies te onderscheiden. De SSO/HRM Organisatie-inrichting en Formatie heeft daartoe een Organisatie- en formatierapport DCC geschreven. Dit rapport ligt ter goedkeuring bij de Directeur Corporate Dienst. In het rapport zijn een viertal functies (van de 11) geherwaardeerd.

Met de totstandkoming van het rapport loopt het DCC-VenW voorop met de implementatie van het Functiegebouw RWS.

10.4 Veiligheidsonderzoeken

Alle functionarissen binnen het DCC-VenW vervullen een vertrouwensfunctie. Een veiligheidsonderzoek van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) is dan ook nodig. Medio 2005 zijn alle onderzoeken met een positief resultaat afgesloten en hebben de medewerkers de 'Verklaring van geen bezwaar' ontvangen.

De AIVD kampt met een grote achterstand in de verwerking van de onderzoeken. De externe medewerkers hebben een geheimhoudingsverklaring ondertekend.

---

11. Faciliteiten Crisisbeheersing

11.1 Internet

Het DCC-VenW heeft besloten om een nieuwe website te laten ontwikkelen, te bouwen en de huidige content te laten migreren door Verkeer en Waterstaat SSO/ICT. Er is een ontwerp door het DCC-VenW voor de nieuwe website opgesteld. De SSO/ICT heeft inmiddels een offerte uitgebracht en een functioneel ontwerp gemaakt.

11.2 Legitimatiepassen DCC-VenW

Het project legitimatiepassen voorziet in een pas die zowel fungeert als legitimatiebewijs en als toegangspas. Met name het zich in een crisissituatie op locatie kunnen bekendmaken als betrokken functionaris bij de hulpdiensten (m.n. politie) voorziet in een grote behoefte.

Door het toepassen van een chiptechniek is het ook mogelijk om de houder van een DCC-VenW legitimatiebewijs ten

tijde van crises toegang te geven tot het crisiscoördinatiecentrum van het DCC-VenW in Den Haag. Het legitimatiebewijs annex toegangspas wordt verstrekt aan functionarissen werkzaam bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat die zich bezighouden met activiteiten op het gebied van crisismanagement.

De huidige in omloop zijnde legitimatiepassen zullen per 1 januari 2006 komen te vervallen. Medio augustus van 2005 is gestart met een inventarisatieronde. Geïnterviewd wordt: wie zijn pas wil laten verlengen, wil opzeggen of een nieuwe pas nodig heeft (personen die nog niet eerder een DCC-VenW legitimatiepas hebben ontvangen).

In 2005 zullen ook de andere directoraten-generaal op verzoek worden voorzien van de gecombineerde toegang/legitimatiepas. De crisiscoördinatoren van de betreffende diensten zijn daarbij het aanspreekpunt.

11.3 Nationaal Noodnet (NN)

Voor de millennium wisseling zijn er in 1999 een groot aantal noodnetaansluitingen gerealiseerd. De planning was om in 2005 te inventariseren welke van deze aansluitingen nog nodig waren. Deze inventarisatieslag heeft wegens tijdgebrek en onderbezetting nog niet plaatsgevonden. Wel worden nieuwe aanvragen kritisch beoordeeld of deze nodig zijn. In 2006 zal er moeten worden gekeken welke aansluitingen opgezegd kunnen worden.

11.4 Archief DCC-VenW

Per 17 januari 2005 is DCC-VenW een tijdelijke overeenkomst aangegaan met DOXIS voor het bewerken en archiveren van documenten van DCC-VenW. Per 6 juni 2005 zijn de laatste werkzaamheden afgerond en is daarmee het contract beëindigd. Het project uitgevoerd door Doxis heeft de volgende resultaten opgeleverd:

- Grote sanering van het archief (ongeveer 60 meter archief gereduceerd tot zo'n 15 meter);
- Formeel archief is voor een groot deel alsnog bij SSO DIV gearhiveerd;
- Er is een project/werkarchief opgezet en deze is in de bunker geplaatst;
- De stukken welke zijn gearhiveerd binnen het DCC-VenW zijn in een Excel spreadsheet opgenomen (hiermee dus terug te vinden);
- Er is een werkwijzer voor de medewerkers van DCC-VenW opgesteld;
- Er is een ordeningsplan opgesteld.

Met bovengenoemde resultaten zijn de belangrijkste zaken rond archivering afgerond. Er zijn echter nog een aantal zaken waar het DCC-VenW in 2006 naar wil kijken. Het betreft hier de volgende onderwerpen:

- NAVO archief;
- Oud archief VenW breed van de voormalige Centrale Afdeling Crisisbeheersing uit de periode 1945-1998;
- Elektronisch archief (de k:\ schijf);
- Archiveren oude en nieuwe website (dit punt wordt meegenomen in het project 'nieuwe website');
- Kennisbank;
- Oud archief in kluis in de bunker;
- Hoe blijven we op de goede weg.

11.5 Infraweb

The screenshot shows the 'Infraweb' application interface. At the top, there is a navigation bar with 'HOME', 'MELDEN', 'PEILRING', 'KAART', 'EDITHERRATE', 'LINKS', and 'OVERZICHTEN'. Below this is a search bar with 'Operationeel open' and date filters for '01-05-2007' and '01-06-2007'. The main content is a table with columns: 'St.', 'Datum incident', 'Melding directie', 'Mutatiedatum', and 'Type'. The table contains several rows of incident data.

St.	Datum incident	Melding directie	Mutatiedatum	Type
RC	2007-05-30 22:15	DCC-VenW	2007-05-31	Korte melding
RC	2007-05-29 18:43	DCC-VenW	2007-05-30	Korte melding
DV	2007-05-28 08:54	RCA	2007-05-29	Korte melding
DD	2007-05-24 20:58	DCC-VenW	2007-05-29	Korte melding
DD	2007-05-23 18:00	DCC-VenW	2007-05-29	Korte melding
DR	2007-05-23 17:27	DCC-VenW	2007-05-23	Korte melding
DD	2007-05-23 08:45	DCC-VenW	2007-05-23	Algemeen
BN	2007-05-22 08:40	DCC-VenW	2007-05-22	Korte melding
M	2007-05-20 18:08	DLBN	2007-05-20	Internationale meldingen
PR	2007-05-14 14:17	DOLN	2007-05-14	Medisch incident

Infraweb is door het consolidatietraject van ICT RWS gekomen en formeel aangemerkt als hét meld- en registratiesysteem calamiteiten voor heel RWS. Tevens is aangegeven dat Infraweb ook toegankelijk moet zijn voor IVW en de beleids DG's. De overdracht van het opdrachtgeverschap van Oost-Nederland aan het DCC-VenW, als coördinerend opdrachtgever van het DG-RWS, is nog niet gerealiseerd. Deze stap moet begin

2006 gemaakt worden. De bestaande gebruikersovereenkomst is door juristen van RWS getoetst en aangepast en kan nu door RIZA worden gebruikt.

Infraweb heeft zich in 2005 verder ontwikkeld en is ook binnen de natte sector in gebruik genomen. Met name buiten RWS is het aantal

---

gebruikers toegenomen. De Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) en de IVW zijn enthousiast aangehaakt. Ook een aantal waterschappen en gemeenten gaan met het systeem aan de slag. Anderzijds is er vertraging met de ontwikkeling en inrichting van de droge component binnen Infraweb. Drie verkeerscentrales kunnen zich niet vinden in het pakket van eisen. Twee verkeerscentrales zijn reeds, tot grote tevredenheid van de gebruikers, met Infraweb aan de slag.

Om uit de impasse te komen is besloten dat de Verkeerscentrale Nederland (VCNL), als één van de centrales die zich niet in het huidige systeem kunnen vinden, het project implementatie droge sector gaat trekken, samen met RIZA. De HID van RWS Oost-Nederland is coördinerend HID in deze.

---

12. Afkortingen

AAS	Amsterdam Airport Schiphol
ACIR	Adviescommissie Coördinatie ICT Rampenbestrijding
AIVD	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
ATb	Alerteringssysteem Terrorismebestrijding
A&K	Afhankelijkheids- en Kwetsbaarheidsanalyse
BOT-mi	Beleidsondersteunend Team Milieu-Incidenten
BVI	Bescherming Vitale Infrastructuur
BZ	Buitenlandse Zaken
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CBRN	Chemisch Biologisch Radiologisch Nuclear
CD	Corporate Dienst
CenD	Centrale Dienst
CMBa	Civiel Militaire Bestuursafspraken
CMTV	Corporate Management Team Veiligheid
CMX	Crisismanagement exercise
COVRA	Centrum voor Opslag van Radioactief Afval
CVS	Corporate Veiligheid en Security
DCC	Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing
DCO	Directie Communicatie
DG	Directoraat-generaal
DGG	Directoraat-generaal Goederenvervoer
DGTL	Directoraat-generaal Transport en Luchtvaart
DGRWS	Directoraat-generaal Rijkswaterstaat
DGW	Directoraat-generaal Water
DOV	Directeuren Overleg Veiligheid
DTRWS	Directieteam Rijkswaterstaat
DWW	Dienst Weg en Waterbouwkunde
EPA-n	Eenheid Planning en Advies-nucleair
EPCIP	European Programme Critical Infrastructure Protection
EZ	Economische Zaken
FEMA	Federal Emergency Management Agency
GS	Gedeputeerde Staten
HCC	Haven Coördinatie Centrum Rotterdam
HDJZ	Hoofd Directie Juridische Zaken
HSL	Hoge snelheidslijn
ICOOV	Interprovinciale Commissie Openbare Orde en Veiligheid
IBT	Interdepartementaal Beleidsteam
IBTN	Interdepartementaal Beleidsteam Noordzee
ICMS	Intensivering Civiel Militaire Samenwerking
IVW	Inspectie Verkeer en Waterstaat
IOCB	Interdepartementaal Overleg Crisisbeheersing
IPO	Inter Provinciaal Overleg
ISPS	International Ship and Port facility Security Code
KLPD	Korps landelijke Politiediensten
Kmar	Koninklijke Marechaussee
KNMI	Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
KWC	Kustwachtcentrum
LCW	Landelijke Commissie Waterverdeling
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum

LVNL	Luchtverkeersleiding Nederland
MBT	Ministerieel Beleidsteam
METEX	Major Emergency Team Exercise
MIV	Multidisciplinaire Informatievoorziening Veiligheid
NAVI	Nationaal Adviescentrum Vitale Infrastructuur
NCC	Nationaal Crisiscentrum
NCTb	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding
NIBRA	Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding
NN	Nationaal Noodnet
NIMS	National Incident Management System
NOC	National Operation Center
NOTAM	Notice to Airmen
NOREX	Northsea Exercise
OCM	Overleg Crisismanagement
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
O&O	Opleiden & Oefenen
PKI	Public Key Infrastructure
RNPK	Revitalisatie Nationaal Plan Kernongevallenbestrijding
RIZA	Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling
RWS	Rijkswaterstaat
SAIC	Science Application International Corperation
SLA	Service Level Agreement
SSAS	Ship Security Alert System
SSO	Shared Service Organisatie
SSOCb	Shared Service Organisatie Crisisbeheersing
SRGH	Spill Response Group Holland
TISP	The Infrastructure Security Partnership
TMO	Taskforce Management Overstromingen
TSOC	Transportation Security Operation Center
VCNL	Verkeerscentrum Nederland
VIGEP	Verbindingen gemeenten en provincies
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VR	Veiligheidsregio
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu
VWS	Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport
WOEB	Werkgroep Olie- en Chemicaliënbestrijding